

Βρυξέλλες, 10 Νοεμβρίου 2021
(OR. en)

13662/21

Διοργανικός φάκελος:
2021/0321(NLE)

SCH-EVAL 144
MIGR 250
COMIX 553

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 9 Νοεμβρίου 2021

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 13067/21

Θέμα: Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διατυπώνεται σύσταση για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν κατά την αξιολόγηση του 2021 σχετικά με την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν από την **Ελλάδα** στον τομέα της **επιστροφής**

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου με την οποία διατυπώνεται σύσταση για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν κατά την αξιολόγηση του 2021 σχετικά με την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν από την Ελλάδα στον τομέα της επιστροφής, την οποία ενέκρινε το Συμβούλιο κατά τη σύνοδό του στις 9 Νοεμβρίου 2021.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, η παρούσα σύσταση θα διαβιβαστεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια.

ΣΥΣΤΑΣΗ

για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που διαπιστώθηκαν κατά την αξιολόγηση του 2021 σχετικά με την εφαρμογή του κεκτημένου του Σένγκεν από την Ελλάδα στον τομέα της επιστροφής

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση της απόφασης της εκτελεστικής επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 σχετικά με τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής για την αξιολόγηση και την εφαρμογή της σύμβασης Σένγκεν¹, και ιδίως το άρθρο 15,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Τον Μάιο του 2021 διενεργήθηκε αξιολόγηση Σένγκεν στον τομέα της επιστροφής όσον αφορά την Ελλάδα. Μετά την αξιολόγηση, με την εκτελεστική απόφαση C(2021) 5650 της Επιτροπής εγκρίθηκε έκθεση στην οποία παρουσιάζονται τα πορίσματα και οι εκτιμήσεις και παρατίθενται οι βέλτιστες πρακτικές και οι ελλείψεις που διαπιστώθηκαν κατά την αξιολόγηση.
- (2) Θα πρέπει να διατυπωθούν συστάσεις σχετικά με τα μέτρα αποκατάστασης που πρέπει να λάβει η Ελλάδα προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο της αξιολόγησης. Λαμβανομένης υπόψη της σημασίας που έχει η συμμόρφωση με το κεκτημένο του Σένγκεν, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην εφαρμογή των συστάσεων 1, 2, 7 και 9.

¹ ΕΕ L 295 της 6.11.2013, σ. 27.

- (3) Η παρούσα απόφαση θα πρέπει να διαβιβαστεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα εθνικά κοινοβούλια των κρατών μελών. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1053/2013, εντός ενός μηνός από την έκδοση της παρούσας απόφασης, η Ελλάδα θα πρέπει να καταρτίσει σχέδιο δράσης το οποίο να παραθέτει όλες τις συστάσεις προς αποκατάσταση των ελλείψεων που τυχόν επισημάνθηκαν στην έκθεση αξιολόγησης και να το υποβάλει στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο,

ΣΥΝΙΣΤΑ:

στην Ελλάδα

Διαδικασίες

1. να παρέχει συστηματικά στους υπηκόους τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής αποτελεσματική πρόσβαση σε γλωσσική συνδρομή, προκειμένου να διασφαλίζεται το δικαίωμα ακρόασης και η πρόσβαση σε πραγματική προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να τηρείται το άρθρο 12 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ·
2. να παρέχει συστηματικά στους υπηκόους τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής αποτελεσματική πρόσβαση σε δωρεάν νομική συνδρομή, σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ·
3. να διενεργεί κατά περίπτωση αξιολόγηση των συναφών περιστάσεων στις μεμονωμένες περιπτώσεις των υπηκόων τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής, προκειμένου να καθορίζεται η συγκεκριμένη και κατάλληλη διάρκεια των απαγορεύσεων εισόδου, όπως απαιτείται από το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ·
4. να δημιουργήσει ένα σύστημα που να διασφαλίζει ότι μπορούν να εκδίδονται αποφάσεις επιστροφής και, κατά περίπτωση, απαγορεύσεις εισόδου για υπηκόους τρίτων χωρών που διαμένουν παρανόμως στην Ελλάδα κατά την έννοια της οδηγίας για την επιστροφή και οι οποίοι συλλαμβάνονται κατά τη διάρκεια ελέγχων εξόδου στα εξωτερικά σύνορα, κατόπιν αξιολόγησης κατά περίπτωση και τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας·

Κράτηση

5. να διασφαλίσει ότι τηρείται η μέγιστη περίοδος κράτησης που ορίζεται στην οδηγία 2008/115/EK και ότι η κράτηση διατηρείται μόνο για όσο διάστημα υπάρχει εύλογη προοπτική απομάκρυνσης·
6. να αξιολογεί, για κάθε μεμονωμένη περίπτωση, κατά πόσον μπορούν να εφαρμοστούν λιγότερο αναγκαστικά μέτρα, όπως απαιτείται από το άρθρο 15 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/EK·
7. να διασφαλίσει ότι η κράτηση εν αναμονή απομάκρυνσης πραγματοποιείται κατά κανόνα σε ειδικές εγκαταστάσεις κράτησης, όπως απαιτείται από το άρθρο 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/EK, ιδίως με τη διακοπή της πρακτικής η οποία έγκειται στην κράτηση υπηκόων τρίτων χωρών σε αστυνομικά τμήματα εν αναμονή της απομάκρυνσής τους·
8. να διασφαλίσει ότι, όταν η κράτηση εν αναμονή απομάκρυνσης γίνεται κατ' εξαίρεση σε αστυνομικά τμήματα, οι κρατούμενοι εν αναμονή απομάκρυνσης διαχωρίζονται από τους κρατούμενους του κοινού δικαίου με κατάλληλα μέσα τα οποία αντικατοπτρίζουν πλήρως τον διοικητικό χαρακτήρα της κράτησης, όπως απαιτείται από το άρθρο 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/EK, για παράδειγμα με μέσα άλλα από τον εγκλεισμό των υπηκόων τρίτων χωρών στα κελιά τους·
9. να διασφαλίσει ότι οι υλικές συνθήκες κράτησης και το καθεστώς κράτησης, ιδίως στον Ταύρο, στην Αμυγδαλέζα και στην Κω, συμμορφώνονται πάντα με τα πρότυπα για τα θεμελιώδη δικαιώματα και αντικατοπτρίζουν τη φύση της στέρησης της ελευθερίας, εξασφαλίζοντας επαρκή χρόνο έξω από το κελί, κατάλληλα έπιπλα και συνθήκες υγιεινής, δυνατότητα πρόσβασης σε υπαίθριο χώρο και δυνατότητα ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων·
10. να διασφαλίσει ότι η κράτηση ασυνόδευτων ανηλίκων χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την προετοιμασία της επιστροφής και/ή τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης, όπως απαιτείται από το άρθρο 15 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/EK, με την κατάργηση της πρακτικής η οποία έγκειται στην κράτηση ασυνόδευτων ανηλίκων για λόγους που δεν συνδέονται με τη διαδικασία επιστροφής·

11. να διασφαλίσει ότι, όταν οι ανήλικοι στερούνται την ελευθερία τους, έχουν κατάλληλη στέγαση με προσωπικό και εγκαταστάσεις που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες προσώπων της ηλικίας τους, διαχωρίζονται από ενήλικες με τους οποίους δεν έχουν συγγενική σχέση, και έχουν τη δυνατότητα να ασχολούνται με δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου, όπως δραστηριότητες παιχνιδιού και ψυχαγωγικές δραστηριότητες που αρμόζουν στην ηλικία τους, καθώς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού αποτελεί πάντα πρωταρχικό μέλημα, όπως απαιτείται από το άρθρο 17 παράγραφοι 3, 4 και 5 της οδηγίας 2008/115/EK·
12. να διασφαλίσει ότι τα μέλη οικογενειών κρατούνται πάντα μαζί, όπως απαιτείται από το άρθρο 17 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/115/EK·

Αναγκαστική επιστροφή

13. να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση των αποφάσεων επιστροφής, αν δεν έχει χορηγηθεί προθεσμία οικειοθελούς αναχώρησης ή αν δεν έχει εκπληρωθεί η υποχρέωση επιστροφής εντός της χορηγούμενης προθεσμίας οικειοθελούς αναχώρησης, όπως απαιτείται από το άρθρο 8 παράγραφος 1 της οδηγίας 2008/115/EK. Ειδικότερα, η Ελλάδα θα πρέπει:
 - να αυξήσει το προσωπικό που εκτελεί δραστηριότητες κατά το στάδιο πριν από την επιστροφή (ελεγκτές, χειριστές υποθέσεων και προσωπικό στον τομέα της προξενικής συνεργασίας) και να του παράσχει κατάλληλη κατάρτιση και βοήθεια υπό μορφή διερμηνείας, όπου απαιτείται, χρησιμοποιώντας στο έπακρο τη στήριξη του Frontex·
 - να εξασφαλίσει επαρκή ροή πληροφοριών μεταξύ όλων των αρχών που ασχολούνται με την επιστροφή, ιδίως μεταξύ της Αρχής Προσφυγών και της Ελληνικής Αστυνομίας, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι αποφάσεις επιστροφής που εκδίδονται στην ηπειρωτική Ελλάδα μπορούν να εκτελούνται αμέσως·
 - να διασφαλίσει ότι εφαρμόζεται μηχανισμός για την ταχεία διεκπεραίωση των αιτήσεων ασύλου που υποβάλλονται με μοναδικό σκοπό την καθυστέρηση ή την παρεμπόδιση της διαδικασίας επιστροφής, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εκτέλεση των αποφάσεων επιστροφής, ιδίως όσον αφορά τις αναγκαστικές επιστροφές διά αέρος·

- να διασφαλίσει την έγκαιρη ολοκλήρωση της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων για την αναβάθμιση και περαιτέρω ανάπτυξη της εθνικής πλατφόρμας ΤΠ για τη διαχείριση της μετανάστευσης («Police On Line»), κατά τα πρότυπα του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων επιστροφής (RECAMAS) του Frontex, ώστε να περιέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες κράτησης, ταυτοποίησης και απομάκρυνσης.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος
